

TALLINN

Võitja 2023

Euroopa Komisjoni algatus

TALLINNA EUROOPA ROHELISE PEALINNA AASTA ÜLEVAADE

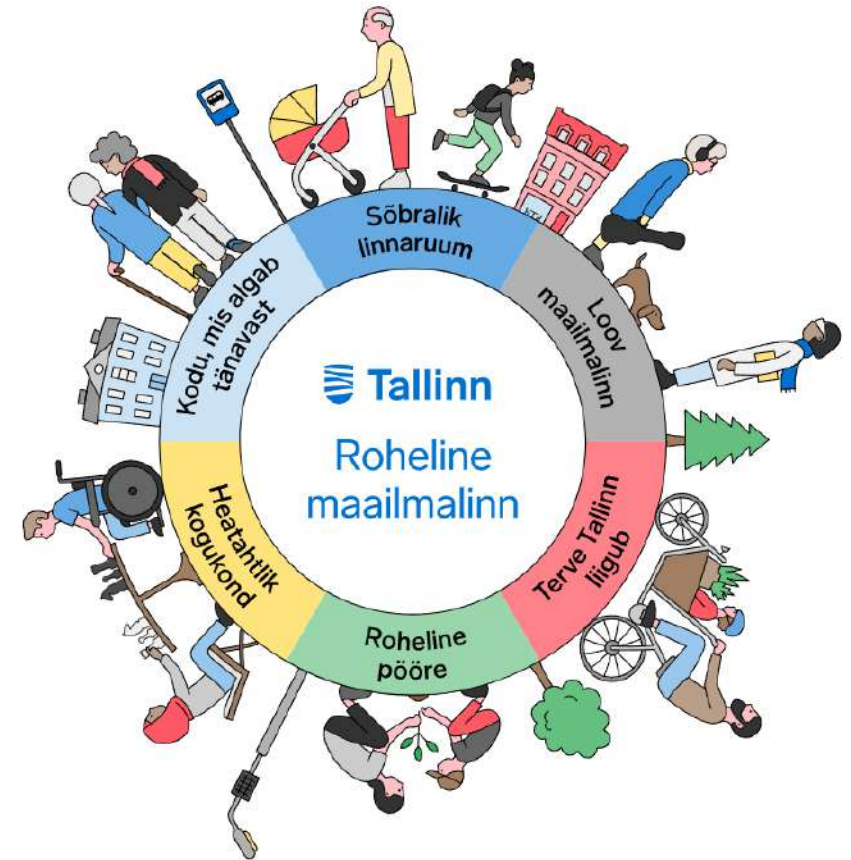
EUROOPA ROHELISE PEALINNA TIITEL

Euroopa roheline pealinna kui [Euroopa Komisjoni projekti](#) eesmärk on tõsta linnaelanike teadlikkust keskkonnahoiust ja nügida linnu rohkem pingutama, et jõuda Euroopa Liidu kliimaeesmärkideni.

Tallinnale töid võidu:

- [Strateegia 2035](#)
- [Kliimakava](#)
- ÜRO [Kestliku arengu eesmärkide](#) järgimine

#metsikultmuutuv

TALLINN - EUROOPA ROHELINE PEALINN 2023

Euroopa roheline pealinna aasta andis Tallinnale võimaluse hoida fookuses keskkonnateemasid, katsetada uusi keskkonnasõbralikke lahendusi ning algatada uusi keskkonna- ja kaasamisprojekte. Tiitliaasta raames oli Tallinna programmis **üle 200 keskkonnateemalise algatuse, projekti, ürituse, konverentsi, seminari, töötoa jne**, et kutsuda esile muudatusi linnaruumis, inimeste suhtumises ja harjumustes.

TALLINNA EESMÄRGID ROHELISE PEALINNA AASTAL OLID:

- kiirendada linnaorganisatsiooni muutumist kestlikumaks ja kaasavamaks;
- teha rohkem koostööd kodanike, ettevõtete ja organisatsioonidega;
- katsetada teistsugust linnaruumi;
- tõsta linnaelanike teadlikkust loodusest ja keskkonnast.

Rohelise pealinna oluline eesmärk oli ka **kasvatada tallinlaste ja kogu Eesti elanike teadlikkust kliimamuutustest**.

Olulisel kohal linna elanike rohkem kaasamine linna tegevustesse ja fookuses olid eelkõige **kolm valdkonda**:

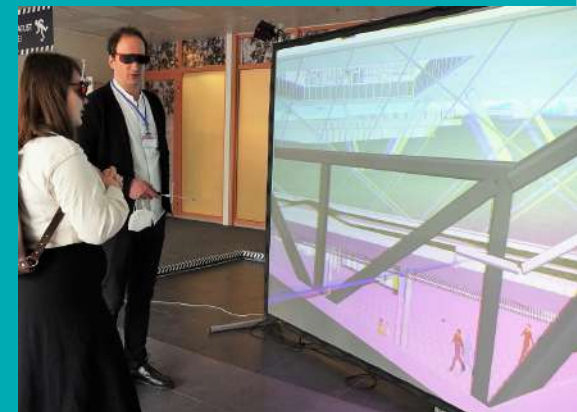
- elurikkus;
- kliimamuutused ja innovatsioon;
- kestlik juhtimine.

Rohetehnoloogiaste nädal
„Greentech week ja NEXPO“
Programm „Test in Tallinn“
Robotex võistlus lastele

Kaasamiskeskus „Avalinn“
Linnaruumifestival
Elurikkuse talgute programm
Rohelise pealinna rahvakogu

Kokku üle 200 ürituse

Projekt „Rohejalg“
Keskkonnahoidlik laulu-
ja tantsupidu
Läänemere tervise
kampaania „Save our
Sea“

Loodus- ja keskkonnahoiu teema-
aasta koolides ja lasteaedades
Tallinna Botaanikaaiia ja Tallinna
Rahvaülikooli eriprogrammid
PÖFF, TMW ja Robotex
keskkonnateemalised eriprogrammid

KAASAMINE

Euroopa rohelise pealinna aasta andis linnale rohkem võimalusi elanike kaasamiseks, alates rohelise pealinna „[loome koos](#)“ toetusest ja lõpetades esmakordselt korraldatud [Rahvakoguga](#).

Sel aastal valmis ka kaasamiskeskus „Avalinn“, mille eesmärk on hõlbustada linlaste osalemist linnaruumi kujundamise protsessides.

Lõime [rohenügijate võrgustiku](#) - tegime koostööd Tallinna elanike ning siin tegutsevate ettevõtete ja muude organisatsioonidega.

[Elurikkuse talgud](#) - terve aasta kestev talgute programm, kus linnakodanikud said kaasa lüüa, et oma kodukoha elurikkust toetada.

„LOOME KOOS“ TOETUS

Kokku sai roheline pealinna [mittetulundustoetust](#) 48 projekti 1,2 miljoni euro väärtuses.

Toetasime näiteks:

- ürituste nagu Tallinn Music Week, PÖFF ja Robotex keskkonnahariduslikke lisaprogramme
- linnaruumi projekte nagu [Logi kogukonnasaun](#), Puuetega Inimeste Koja meelte aed, Kassisaba ämbriaiad või [putukahotellide](#) installatsioonid
- erinevaid keskkonnaharidusprojekte noortele, lastele, korteriühistutele ja erivajadustega inimestele
- näituseid nagu [„Lähme nulli!“](#) ja [„Puudega linn“](#)
- Samuti toetasime restoranide nädala rohetärnidega menüüsid, erinevaid töötubasid, innovatsioonivõistlust, rohesõnade leidmise [Sõnaust](#) ning ringdisainistuudiot [„Trash To Trend“](#), kus inimesed said tasuta käia oma rõivaesemetele uut elu andmas. Samuti toetasime keskkonnasõbralike medalite tootmist maijooksule ja [Tallinna Maratonile](#).

Lähme nulli

Putukahotell

Logi kogukonnasaun

Ämbriaiad

RAHVAKOGU

„Kuidas siduda Tallinna haljasalad ülelinnaliseks kutsuvaks tervikuks?“

- Järgis rahvusvaheliselt väljakujunenud ülesehitust.
- 50-liikmelise rahvakogu jaoks moodustati 16-aastastest ja vanematest elanikest esinduslik valim.
- Iga vähemalt 80% toetusega ettepanek loeti rahvakogu poolt vastu võetuks ja anti üle Tallinna linnavalitsusele.
- Kokku esitas rahvakogu Tallinnale **39 ettepanekut**
- rahvakogu korraldamist konsulteeris Domus Dorpatenise SA Demokraatiakeskus.
- Saadud ettepanekutega tegeleb edasi Tallinna Strateegiakeskuse rohepöörde büroo, kes koordineerib linnavalitsuse ametite ja volikogu lõikes ettepanekute läbitöötamist.
- Iga ettepaneku kohta antakse selgitus, kas ja kuidas sellega arvestatakse.
- Samuti pannakse paika, millise eelarveperioodi jooksul on võimalik ettepanek ellu viia ja kes on peamine vastutaja.
- Kui on tegu sellise ettepanekuga, mis on juba linna plaanides olemas või koguni töös, siis selgitatakse kuidas selle teemaga juba toimetatakse.

KAASAMISKEKSKUS „AVALINN“

Kaarli pst 1 on avatud unikaalne **näituse- ja koosloomeruum AVALINN**, kust leiab innovaatilised digitaalsed töövahendid, mis võimaldavad keerulisi linnaplaneerimise protsesse paremini näidata ja selgitada.

Kaasamiskeskus on linnaruumi avanev näituse- ja koosloomeruum, mille eesmärk on hõlbustada inimeste osalemist linnaruumi kujundamise protsessides ning soodustada seeläbi sisukat diskussiooni.

Kaasamiskeskuses hakatakse korraldama arutelusündmusi ja näituseid, kus linnaruumilahendusi tutvustavad Tallinna linnaplaneerijad, arhitektid, strateegid ja teised linnaametnikud, kelle jaoks on kaasamine igapäevatöö oluline osa.

Ainulaadsed virtuaalsed töövahendid võimaldavad inimestel just ruumiliselt näha hoonete tekstuuri, kuju kui ka haljasalaseid, mida linnaruumis muutma või ehitama hakatakse.

ROHENÜGIJAD

Tegime 2023. aastal koostööd erinevate valdkondade keskkonnaaktivistidega, kes on aidanud meil nügida Tallinna inimeste käitumist ja tegeleda keskkonnaharidusega.

Käivitasime FinEst targa linna tippkeskuse, eesmärgiga muuta linnad paremaks elukeskkonnaks teadusarenduse abil.

Olin aastaid entusiastlik prügisorteerija kuniks mõistsin, et tegelikult on ainuke lahendus prügiprobleemile seda mitte tekitada. Õnneks ei ole siin mitte midagi keerulist, kui oleme valmis oma tarbimisharjumusi muutma. Korduskasutus on normaalne!

Loe lisaks [siit](#) ja [siit](#). Vaata meie rohenügijate tegemisi [siit](#).

RINGMAJANDUS

Euroopa rohelse pealinna aasta tõi suurüritustele korduskasutatavad nõud ja kiirendas ringmajanduskeskuste ja parandustöökodade loomist.

Rohelise pealinna aasta ärgitas Tallinnat rakendama keskkonnasõbralikke kriteeriume avalike ürituste korraldamisel. Alates aastast 2024 on üleilgiselt avalikel üritustel lubatud kasutada toidu ja joogi serveerimiseks üksnes [korduskasutatavaid anumaid ja söögiriistu](#), Tallinnas algas keeld juba 2023 aasta 1. juunist.

Tallinn oli esimene pealinn Euroopas, kes rakendas korduskasutatavaid lahendusi niivõrd suures mahus nagu on [noorte laulu- ja tantsupidu](#) – üritus tõi kokku üle 100 000 osaleja ja külastaja nii Eestist kui ka välismaalt.

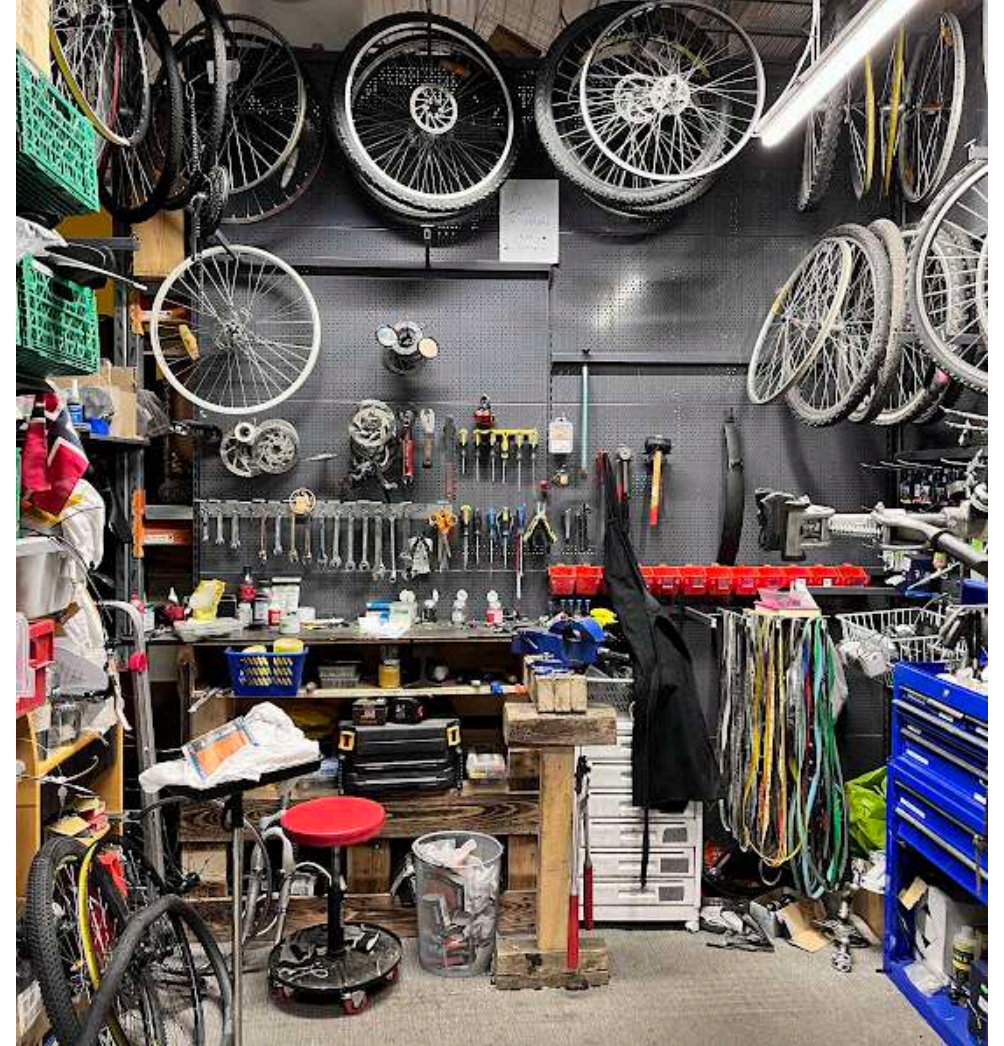
Tallinna jäätmehoolduses viiakse rõhuasetus jäätmejaamadelt ringmajanduskeskustele. Seoses [rahvusvahelise Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni \(OECD\) raporti](#) kinnitamisega rohelse pealinna aastal, sai Tallinn tõuke ringmajanduse edendamisele, täiendades siinseid korduskasutusruume ja parandustöökodasid. Alustatud on esimese ringmajanduskeskuse ehitusega, sealjuures on projekteerimises ka teine puitkonstruktsioonidega planeeritav keskus, mille ehitus jääb tulevasse aastasse.

RINGMAJANDUSKESKUSED

Elluviidud ringmajanduse katseprojektid:

- [Õmblusparandustöökoda](#) (Sõpruse pst 255)
- Puiduparandustöökoda ja korduskasutusruum [Paljassaare jäätmejaamas](#)
- Üldparandustöökoda ja korduskasutusruum [Pääsküla jäätmejaamas](#)
- Lilleküla ringmajanduskeskus valmib aastal 2024.

KESKKONNAHOIDLIK SUURÜRITUS

Euroopa roheline pealinna 2023 Tallinna ja [Eesti Laulu- ja Tantsupeo SA](#) koostöö tulemusel toimus XIII noorte laulu- ja tantsupidu „Püha on maa“ oluliselt keskkonnasäästlikumalt kui varasemalt.

Tallinn oli esimene pealinn Euroopas, kes rakendas korduskasutatavaid lahendusi niivõrd suures mahus nagu on **noorte laulu- ja tantsupidu** – üritus tõi kokku üle 100 000 osaleja ja külastaja nii Eestist kui ka välismaalt. **Tänu korduskasutusnõudele jäi peol tekkimata 2,3 tonni jäätmeid.**

- 100 000 inimest toitlustati korduskasutusnõudega
- 2,3 tonni vähem prügi
- 70 liigiti kogumise mahutit
- efektiivsem ühistransport:
 - eribussid ja –trammid,
 - jalgrattaparklad.

Ka mitmed suurte suvekontsertide (Depeche Mode, The Weeknd, Noep) korraldajad loobusid ühekordetest nõudest, tänu sellele otsusele tekkimata jäänud prügi osakaal on märkimisväärne.

Foto: Kaupo Kalda

LINNA ROHENÜGIMINE

Tallinn võttis Euroopa rohelise pealinna tiitliaastal eesmärgiks muuta kogu linnaorganisatsioon keskkonnasäästlikumaks.

- [Tallinna keskkonnanahoidlike ürituste juhend](#) käsib vältida ühekordseid nõusid ja väikeseid pakendeid, soovitab tulla üritusele jalgsi, ratta või ühistranspordiga, võimaldab külastajale arusaadavalt prügi liigiti sorteerimise jne.
- Tallinna asutused said või uuendasid 2023. aastal kõik oma [Rohekontori](#) sertifikaadid, et hoida oma keskkonnajalajälge võimalikult väiksena.
- Toimus koolitusprogramm linna töötajatele.
- [Rohekriteeriumid hangetes](#) – hanget ette valmistades tuleb läbi mõelda, millised on selle keskkonnamõjud ja kuidas neid vähendada.
- [Rohefaktor](#) – linn on teinud tööriista arendajate, linnaplaneerijate, maastikuarhitektide jt jaoks, et Tallinna linnaruumi loodaks võimalikult mitmekesise haljastusega ning see aitaks leevendada kliimamuutustest tingitud ebameeldivusi nagu kuumasaared ja sademevee äravool.

ELURIKKUS

Euroopa rohelse pealinna aasta kutsus linlasi märkama elurikkust ja hoolitsema meie elukeskkonna eest.

Rohelse pealinna aasta andis võimaluse teha poliitiline otsus linnale kuuluval maal vähendada niitmise intensiivsust, et suurendada elurikka haljastuse osakaalu. Tänu sellele liigub linn ka edaspidi mõtestatud hooldustööde suunas, niites üksnes kohtades, kus vaja ja valides selleks sobiva aja.

Linlastega koos viidi läbi mitmed talgud ja heakorratööd nagu Pääsküla raba taastamine, mis jätkub ka tuleval aastal.

Elurikkust toetavate projektidena linnaplaneerimises valmivad järgnevate aastate jooksul kaks linearparki (Klindipark ja Putukaväil), välisrahastuse toel jätkub Vormsi pargi roheala arendamine ning samuti on plaanis suurendada kaitsealade arvu.

PUTUKAVÄIL

Kevadel 2024 valmib linna suurim kogukonnaaed [Pelgu ühisaed](#) Kolde puiestee ja Ehte tänava nurgal.

Seal saab kasvatada toitu nii peenrakastides kui aiamaadel. Luuakse sobivad tingimused kogukonnasündmuste korraldamiseks ja õuesõppe läbiviimiseks.

Järgmisel aastal algab ka [Putukaväila](#) esimese etapi ehitus.

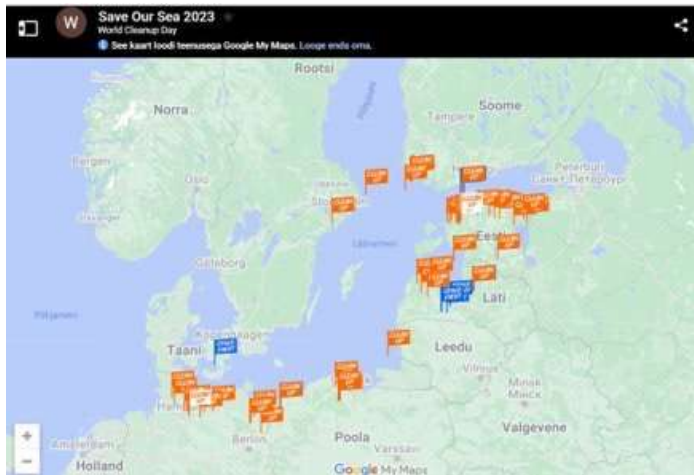

LÄÄNEMERE TERVISE KAMPAANIA

Läänemere tervise kampaania [Save Our Sea](#), mille tegevustest võttis osa üle 156 000 inimese 45-st Läänemere-äärsest omavalitsusest. Kokku toimus ümber Läänemere 91 üritust ja kaasa tulid Eesti, Läti, Leedu, Soome, Taani, Saksamaa, Poola, Rootsi, Ahvenamaa ja Belgia omavalitsused.

Kampaania raames toimusid nii rannakoristustalgud kui erinevad üritused, mis aitasid tõsta inimeste teadlikkust Läänemere keskkonna halvast olukorrast.

10 riiki ja territooriumi
45 omavalitsust
91 üritust/tegevust

LÄÄNEMERE TERVISE KAMPAANIA

Tallinnas sai kampaaniast osa ca 15 000 inimest:

- Läänemere päeva seminar „Elurikkus Läänemeres ja seda mõjutavad tegurid“
- Läänemere perepäev Lennusadamas
- „Lähme nulli!“ näitus
- Programm koolidele „Elu Läänemerel“
- Mitmed rannakoristustalgud ja Maailmakoristuspäev
- Lisaks 23.08-16.09 teavituskampania meedias

TALGUD & LOODUSRETKED

Linlastega koos viidi terve aasta vältavas [elurikkuse talgute programmis](#) läbi mitmed talgud ja heakorratööd nagu [Pääsküla raba taastamine](#), mis jätkub ka tuleval aastal.

Peamised talgud olid:

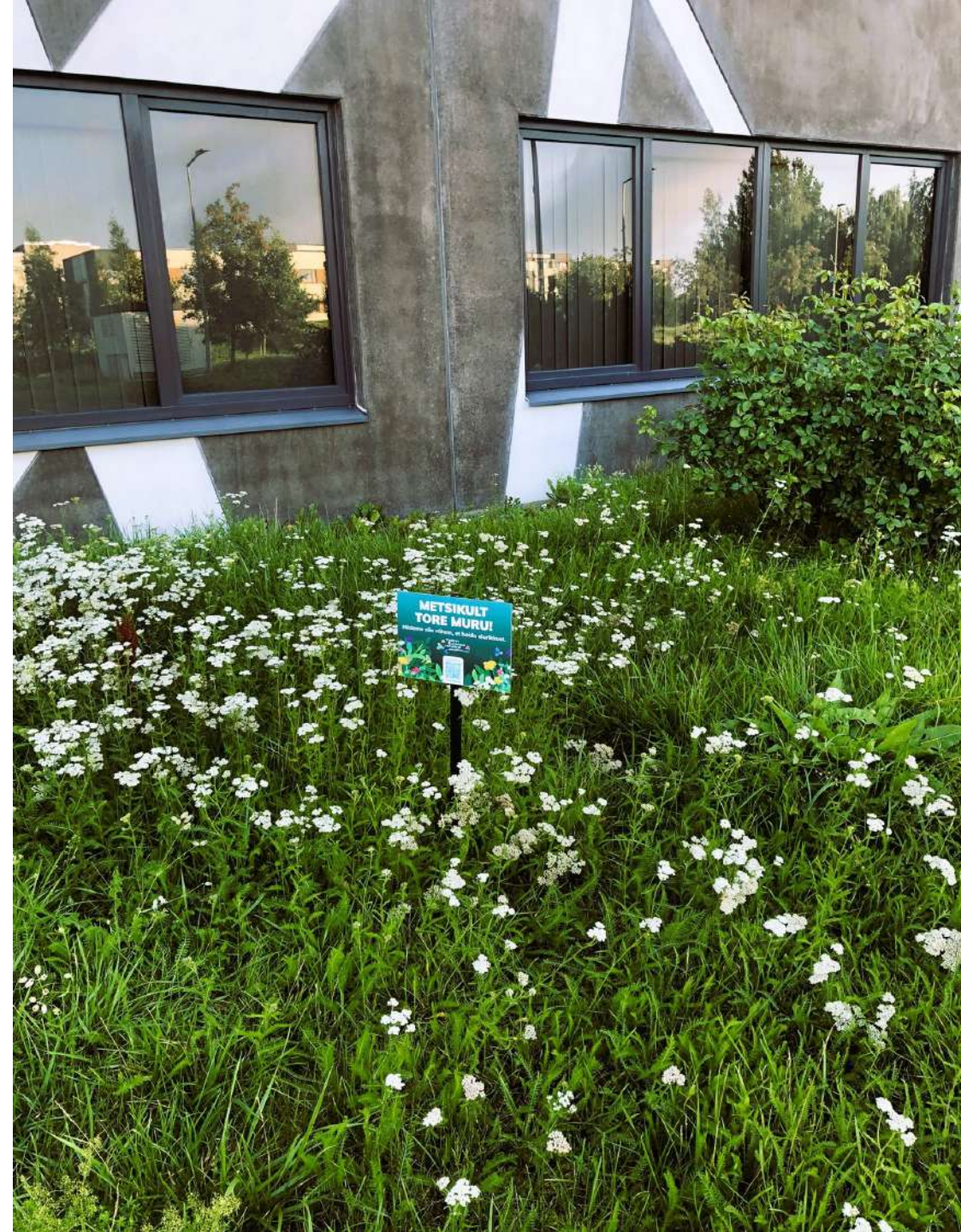
- nahkhiirte varjekastide paigaldamine
- niitude taastamine
- võõrliikide tõrje
- kivisisalike elupaikade taastamine

NIITMINE

Rohelise pealinna aasta andis võimaluse teha poliitiline otsus vähendada linnale kuuluval maal niitmise intensiivsust, et suurendada elurikka haljastuse osakaalu.

Tänu sellele liigub linn ka edaspidi mõtestatud hooldustööde suunas, niites üksnes kohtades, kus vaja ja valides selleks sobiva aja.

TOLMELDAJATE OLUKORD TALLINNAS

Meie rohealadel 2x rohkem kimalaseliike kui „looduses“:

- 73 liiki päevaliblikaid
- Mitmete ohustatud liblikaliikide tugevad populatsioonid
- Jäätmaad, loopealsed jt niidud on tolmeldajate jaoks üliolulised
- Elurikka haljastuse kataloog: <https://haljastus.tallinn.ee>

2023:

2,5 kuud niitmispausi

3,4 ha lilleniitusid

Toidusalud ja mesilaspeenrad

Loodustalgud niitude taastamiseks

Pirita jõeoru ja Laagna tee uuringud

GoGreenRoutes PROJEKT

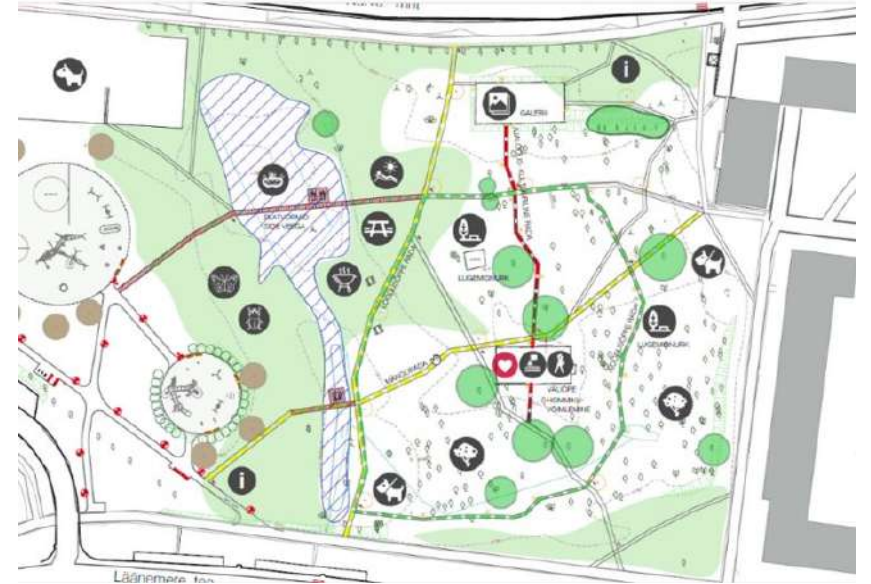
Tallinnas sai kampaaniast osa ca 15 000 inimest:

- erinevad linnalooduse ning ajaloo tuurid piloottalal
- kogukonna üritused; töötod; koristusmängud
- kohtumised elanikega; tulevikuplaanide arutelud
- eskiisplaanide tutvustused
- pidev suhtlus kogukonnaga

Tulevik – projekteerimine ja ehitus:

- disain ja ruumiosa lahendus projekti raames
- ehitus 2024.a II poolaasta jooksul, eelarvega ca 1.1M€
- roheala kõigile elanikele avatud koos välisõppeklassi ja väligaleriiga

[Vormsi pargi roheala](#) ajaloolise eripära, linnalooduse säilitamine ja esile tõstmine kasutades looduspõhiseid lahendusi.

INNOVATSIOON & UUED LAHENDUSED

Rohelise pealinna tiitel andis Tallinnale võimaluse kiirendada keskkonnahoidlike muutuste elluviimist, katsetada uusi lahendusi ning tuua linna rohkem innovatsiooni.

Muudatused ja muutused linnaruumis võtavad aega. Euroopa roheline pealinna aasta aitas aga kiirendada juba käima lükatud algatusi rohepöördeks ning pani aluse mitmetele uutele lähenemistele.

Aasta võimaldas katsetada uudseid rohelahendusi nagu näiteks **sekkumisi linnaruumis, suurte puude ümberistutamist** jms.

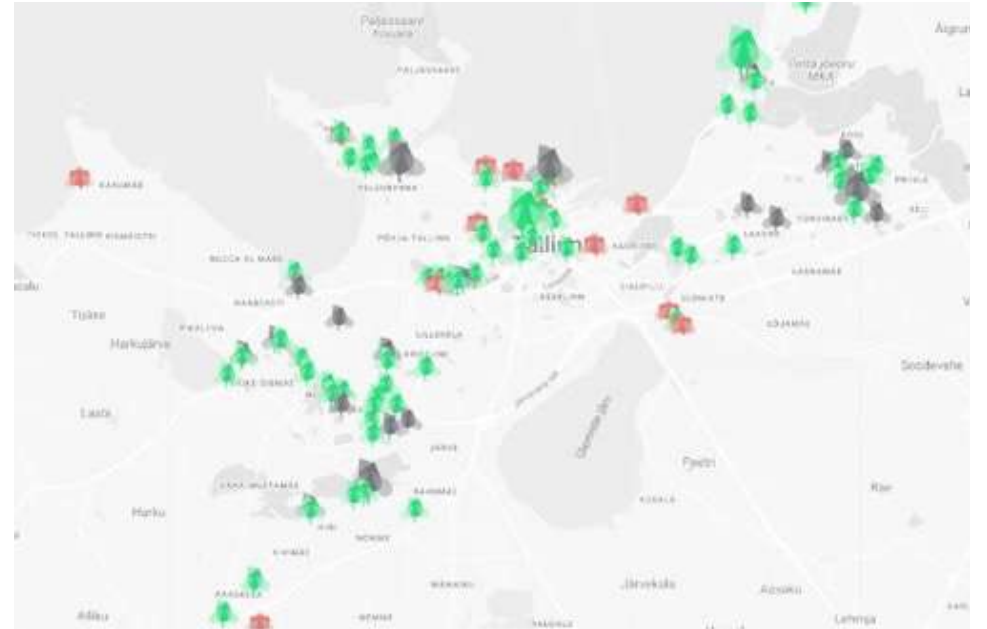
ROHEJÄLG

Rohelise pealinna aastal algatatud [ROHEJÄLJE](#) projektiga viidi läbi erinevaid sekkumisi linnaruumis, et katsetada võimalusi linna avaliku ruumi planeerimiseks kiirete lahendustega.

Raekoja platsil katsetati ajutist parki, linna loodi 14 lilleniitu, parkimiskohtadele toodi istumisvõimalusi ja rohelist pakkuvad parkmikud, haljastati mitmed suured ristmikud, ümberistutamist vajavatest puudest tehti uus taskupark ja palju muud.

Rohejälje projektid aitasid proovida, millised kiired linnaruumi parandavad lahendused töötavad hästi, saada tagasisidet, mis ei tööta, ning millele keskenduda tulevikus.

Edulooks oli Raekoja platsi ajutine park, mis tõi Raekoja platsile aega veetma nii kohalikke kui ka väliskülalastajaid. Raekoja platsi park avatakse taas ka järgmisel suvel.

ROHEJÄLG

Ruumiliste sekkumiste projekt [ROHEJÄLG](#) tõi linna:

- Raekoja platsi suvepargi
- Jõesuu rannapargi Pirital
- Linnahalli sekkumised ja installatsioon „Linn-Masin“
- 8 parkmikku
- 14 lilleniitu
- 9 toidusalu
- 3 haljastatud ristmikku
- 150 laulu- ja tantsupeo noortega istutatud puud
- 304 varjupuud
- Õismäe tee 105b taaskasutus-taskupark

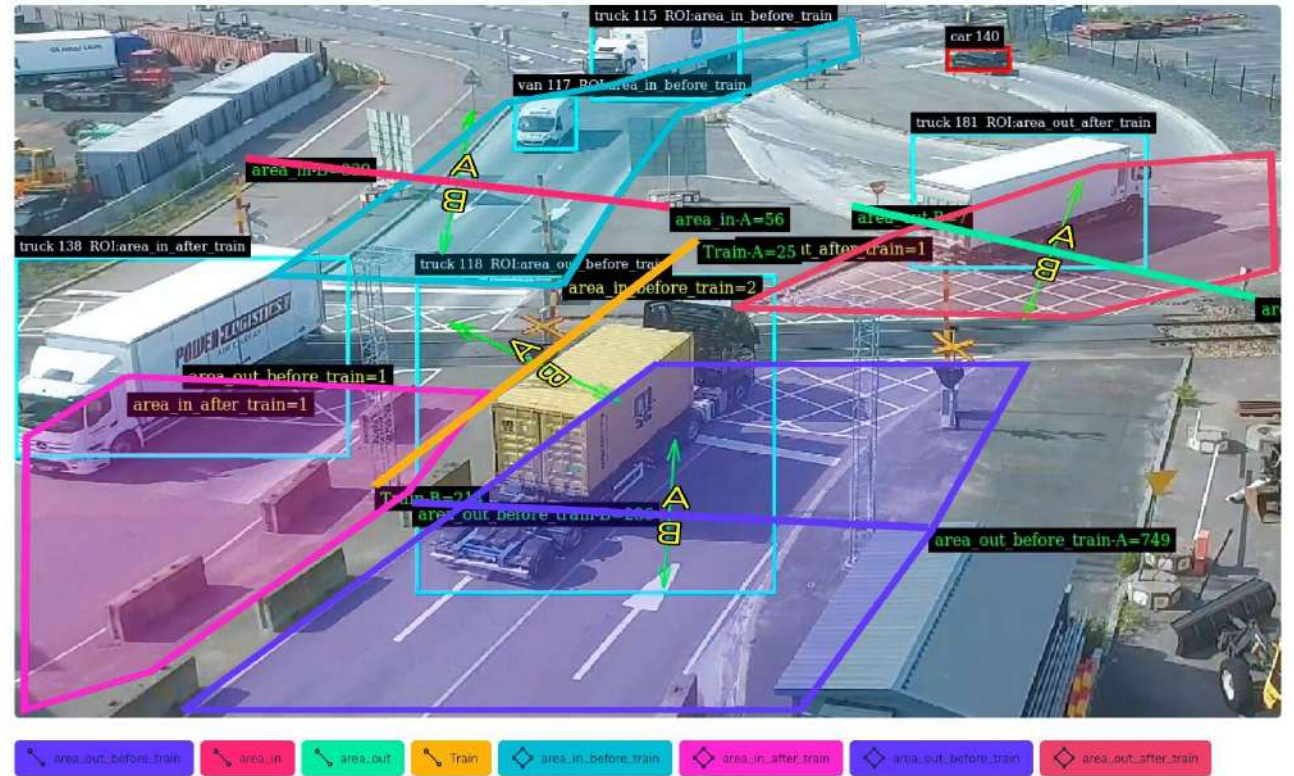
TEST IN TALLINN

Euroopa roheline pealinna aastal algatatud programm TEST IN TALLINN, kutsub nii Eesti kui välisettevõtteid oma kestlikke, targale linnale sobilikke tooteid ja teenuseid pealinnas testima.

Keskendudes roheinnovatsiooni lahendustele liikuvuse ja energeetika valdkonnas, käivitas roheline pealinna aasta Tallinna atraktiivse tegevuskeskkonnana, kus nii kodumaised kui välisettevõtted saavad jätkata erinevate (rohe)tehnoloogiate testimist.

Praegu on käimas **13 innovatsiooniprojekti**, neist 7 välismaalt.

Tallinn toetab innovatsiooniprojektide testimist linnakeskkonnas juhtumipõhiselt kestvusega kuni 12 kuud.

ENERGIATÕHUSUS JA ROHEENERGIA

Euroopa rohelse pealinna aastal pööras Tallinn rohkem tähelepanu hoonete energiatõhususe tõstmisele ja taastuenergia võimaluste laiendamisele läbi innovatsiooni.

Linna strateegiline eesmärk on tagada keskkonnasõbralike [kaugkütelahenduste kättesaadavus](#) ja eluliselt olulise teenuse toimimine. Selleks asutas Tallinn ühisettevõtte Eesti suurima taastuenergiat tootva ettevõttega [Utilitas – AS Utilitas Tallinn Soojus](#).

Investeeringud uutesse innovatiivsetesse taastuenergia allikatesse nagu reovee ja merevee soojuspumbad ning biogaasi kasutamine peaks fossiilkütuste kasutamise küttes viima 2027. aastaks alla 10% ja võimaldavad Tallinnal liikuda realistlikult kliimaneutraalsuse suunas.

Oleme koostöös elanikega käima lükkamas katseprojekti [SOFTacademy](#), mille käigus tervikrenoveeritakse Mustamäel 4 kortermaja, mis ehitati juba 1960ndatel aastatel ning lisaks renoveerimisele lahendame elanikega tihedas koostöös senisest paremini ka majade vahelise ruumi. Selle projekti käigus töötame välja renoveerimislahendused Mustamäe tüüpmajadele – edaspidi saab neid lahendusi kasutada ka sarnaste majade renoveerimisel.

Linn rajab hiljemalt [2024. aasta suveks 30 päikeseparki](#), nt Tondiraba jäähallile, Loomaaiale ja Tallinna Botaanikaiaiale. [10 päikeseelektrijaama rajatakse koolide katustele](#), mis valmivad suvel. Jaamad rajatakse eelkõige koolimajade omatarbeks. Suvekuudel võib elektrit ka üle jääda, seda saab müüa tagasi elektrivõrku ja saadav tulu jääb koolidele. Peamine eesmärk on aga siiski keskkonnasäästlikus ja energiakulude vähendamine.

Tallinn [toetab](#) hoonete renoveerimist ning fassaadide korda tegemist, energiaauditite läbi viimist, päikesepaneelide paigaldamist.

GREENTECH WEEK & NEXPO

Rahvusvahelised äri- ja inspiratsioonisündmused, mille peaesmärk oli edendada koostööd rohetechnoloogia spetsialistide vahel ja dialoogi Euroopa linnade ja ettevõtete vahel.

Rohetechnoloogiate nädal ja [NEXPO](#) kutsuti ellu eesmärgiga tuua kokku valdkonna investorid, ettevõtjad, teadlased ja linnade esindajad. NEXPO oli rahvusvaheline äri- ja inspiratsioonisündmus, mille peaesmärgiks oli edendada koostööd rohetechnoloogia spetsialistide vahel ja dialoogi Euroopa linnade ja ettevõtete vahel ning näidata Tallinna kui roheinnovatsiooni ja tehnoloogiaalast kohtumisaipa, tuues kokku roheinnovatsiooniga tegelevaid ettevõtteid, akadeemilisi asutusi ja linna ning esitledes laiemale üldsusele valdkonna säravamaid saavutusi.

Kokku registreeriti NEXPO-le külastajaid 64-st riigist ja kokku oli külastajaid ligi 4000. Näitusel oli väljas 50 eksponenti, neist 9 välisriigist. Rohetechnoloogiate nädalal toimus viis konverentsi, kus esinesid inspireerivad maailmanimed nagu näiteks Adam Greenfield, Gunter Pauli, Elin Hauge, Kate Raword, Max Harris. Smart Cities Conventionil osales 26 eri riigi esindajat, osalejaid oli 32 linnast.

- Cleantech Forum Europe 14.-16. november
- GreenEST Summit 2023 13. november
- Targa Linna konverents 14.-15. november
- Rohelise valitsemise konverents „Muudame kurssi“ 16. november
- Tasakaalus majanduse foorum „Elevant taas“ 17. november

LIKUVUS

Hoides kliimamuutuste teemat fookuses, juhtis rohelise pealinna aasta tähelepanu linnaliikluse korraldamisele.

Inimkond on jõudnud ajaloopunkti, kus süsihappegaasi heitmete suurusjärk on kõrgeim, inimeste füüsiline aktiivsus aga madalaim.

Järgnevatel aastatel jätkab Tallinn keskkonda hoidvate liikuvuslaheduste arendamist, muutes aktiivsed liikuvusvõimalused nagu rattaliikluse kättesaadavamaks.

LIKUVUS

2023. aasta [jalgrattaloendus](#) näitas, et ratturite arv on kahe aastaga pea kahekordistunud.

2023 valmis mitu uut [rattastrateegiale](#) vastavat rattateed. Nt kergliiklustee J. Smuuli teest Valge tänavani. Rajatud lahenduse puhul on jalakäijate ja jalgratturite liiklemisruumid eraldatud. Jalgtee rajati sillutiskivist kattega ning jalgrattatee sai asfaltkatte. Jooksuparrastajate jaoks rajati jalgtee äärde koorepurust kattega jooksurada.

2023. aastal võeti vastu ka [Tallinna liikuvuskava](#).

Järgnevatel aastatel jätkab Tallinn keskkonda hoidvate liikuvuslaheduste arendamist, muutes aktiivsed liikuvusvõimalused nagu rattaliikluse kättesaadavamaks.

Ehitamisel ja kavandamisel on ka uued trammiliinid, millest esimene valmib 2024. aasta suveks.

[Tallinna eesmärk on](#), et kogu ühistranspordi veerem sõidaks taastuvenergiaga.

Juba 2024. aastal tulevad liinile ka esimesed [15 elektribussi](#).

RATTATEED

2023-2026 on kavas:

Pärnu mnt rattatee lõigus Vabaduse väljak – viadukt;

Narva mnt rattatee lõigus Pronksi tn – Russalka ristmik;

Endla tn ja Luise tn rattatee lõigus Tulika tn - Kaarli pst - Vabaduse väljak;

Toompuiestee, Suurtüki tn, Rannamäe tee ja Tõnismäe tn ühendav rattatee;

Paldiski mnt (Endla tn - Toompuiestee) ja Telliskivi tn (Paldiski mnt - Ristiku tn) rattatee;

Kopli tn rattatee lõigus Kesk-Kalamaja tn - Telliskivi tn;

Ahtri tänavat ja Põhja puiesteed ühendav rattatee;

Väike-Ameerika tänava rattatee;

Tööstuse tn rattatee lõigus Soo tn - Kopli tn;

Veerenni ja Süda tänava rattatee;

Tartu mnt raudteealuste kergliiklustunnelite ühendus Lubja ja Vilmsi tänavaga;

Lastekodu tänava rattatee;

Tondi tn rattatee lõigus raudtee ülesõit - Pärnu mnt;

Kotka tn ja Tulika tn (Tondi tn – Endla tn) rattatee;

Tehnika tn eraldiseisev rattatee (Paldiski mnt - Pärnu mnt);

Weizenbergi tn (Mäekalda tn – Poska tn) rattatee;

Merivälja tee rattatee Pirita jõest kuni Randvere teeni.

RAHVUSVAHELISED ÜRITUSED 1/2

Tallinn võõrustas Euroopa roheline pealinna aastal välisdelegatsioonides ligi 500 inimest, suurendades Tallinna nähtavust rahvusvahelisel areenil. Külalised tutvusid nii Putukaväila, Kopli 93, Ülemiste City linnakut, FinEst Targa Linna Tippkeskust, Tehnopoly kui ka Utilitas Tallinna koostootmisjaama.

Euroopa roheline pealinna aasta üheks läbivaks eesmärgiks oli linna rahvusvahelise maine tõstmine ja positiivse kuvandi loomine nii teiste linnade kui ka rahvusvaheliste organisatsioonide silmis. Samuti oli oluline rajada tugev koostöö rahvusvaheliste võtmepartneritega, nii tiitliaasta rikastamiseks kui edaspidiseks jätkutegevusteks ning kompetentsi ja potentsiaali tõstmiseks jätkusuutlikul linnajuhtimisel.

Koostöös rahvusvaheliste partneritega toimus Tallinnas **kaheksa kõrgetasemelist konverentsi**. Meie partneriteks olid sellised mõjukad organisatsioonid nagu Euroopa Komisjon, Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon (OECD), Euroopa Regioonide Komitee, Euroopa Linnapeade pakt, ICLEI ja Eurocities.

RAHVUSVAHELISED ÜRITUSED 2/2

[Euroopa rohelse pealinna avatseremoonia ja avakonverents](#) “Fantastic Creatures: Making European Cities Safe, Inclusive, Resilient and Sustainable” (19.-20.01) tõi Eestisse 57 linna esindajad enam kui 20 riigist. Kokku osales konverentsil 238 inimest.

[Kestliku linnajuhtimise ümarlaud ja ERP avaüritus Brüsselis](#) (8.02) tõi kokku teiste linnade, linnade katusorganisatsioonide ning Euroopa Komisjoni esinejaid, kokku ligi 150 inimest.

[Ringmajanduse ümarlaud](#), kus tutvustasime koostöös OECD ja Euroopa regioonide komiteega [OECD Tallinna ringmajanduse raportit](#) (6.06) tõi Tallinnasse 100 inimest 24-st riigist.

[Urban Future foorumil](#) Stuttgartis (21.-23.06) korraldasime ühe arutelu kestliku linnajuhtimise teemal ning Tallinna esindajad rääkisid veel kolmel arutelul. Meie vastuvõtul foorumi osalejatele ca 300 inimest.

Avatud Valitsemise tippkohtumise raames toimunud **kestliku linnajuhtimise seminar** ning [linnapeade kliima- ja energiapakti Balti-Põhjamaade kohtumine](#) energiatõhususe teemal (4.-5.09). Osales ligi 100 osalejat 21 riigist ja 38-st linnast.

[2025. aasta Euroopa rohelse pealinna ja rohelse lehe linna valimine ja roheliste pealinnade võrgustiku kohtumine](#) (4.-6.10) tõi Eestisse 143 osalejat 32-st linnast.

[Smart Cities Convention](#) novembris tõi 160 osalejat 32-st linnast.

[COP28 rohelse pealinna päev Eesti paviljonis](#) (6.12)

ROHEKOMPASS

Rohelise pealinna oluline eesmärk oli ka kasvatada tallinlaste ja kogu Eesti elanike teadlikkust kliimamuutustest.

Kokkuvõttes on Euroopa roheline pealinna aasta andnud Tallinnale võimaluse terve aasta keskkonnateemasid fookuses hoida — leida uusi lahendusi, muuta mõtteviisi ja suurendada nii linnatöötajate kui linnakodanike teadmisi keskkonnast.

Koostöös Rohetiigriga oleme välja töötanud mängu [Rohekompass](https://www.rohekompass.ee), kus inimesed saavad testida oma keskkonnaharjumusi ning anda lubadusi, et muuta oma harjumusi keskkonnasõbralikumaks. Mängu eesmärk on panna inimesi mõtlema, milline mõju on nende igapäevaharjumustel ning kuidas nad saaksid teha keskkonnateadlikumaid valikuid. Mängida saab neljas valdkonnas: energia, liikuvus, elurikkus ja tarbimine.

www.rohekompass.ee

Rohelise pealinna aastal käima lükatud projektid andsid linnale võimaluse õppida, katsetada ja sõeluda välja toimivad jätkusuutlikud lahendused, millega edasi minna.

- Tallinna arengustrateegia näeb ette, et aastaks 2035 on Tallinn roheline maailmalinn, kus elatakse tulevikku vaatavalt ja pärandit väärtustavalt. Soovime, et Tallinn oleks Eestis üks rohepöörde eestvedajaid: sinne majandus ja eluviisid mõjutavad kogu riigi elanikkonna heaolu.
- Meie eesmärgiks on, et Tallinna plaanid ja teod on kantud vastutusest tuleviku ees. Tahame jätta järeltulevatele põlvedele parema linna, parema Eesti ja elukeskkonna.
- Euroopa roheline pealinna aasta viis meid nende eesmärkide saavutamisele lähemale, kuid ees seisab veel palju tööd, et 2035 oleks Tallinn eeskujuks teistele linnadele, kuidas kestlikkus, loodussõbralikkus ja tasakaalustatud areng käivad koos ning muudavad inimeste elu paremaks.

Jälgi meie tegemisi sotsiaalmeedias **@greentallinn23**

www.greentallinn.ee